

ILMASTORAHASTO OY:N SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

SISÄLLYS:

JOHDANTO	2
TOIMINTAA OHJAAVAT LAIT JA SÄÄNNÖKSET.....	2
OMISTUS JA OMISTAJAPOLITIikka	2
ILMASTORAHASTON HALLINTO	3
YHTIÖKOKOUS	3
HALLITUS.....	3
HALLITUKSEN VALIOKUNNAT	5
SIJOITUSNEUVOSTO.....	5
TOIMITUSJOHTAJA JA JOHTORYHMÄ.....	6
PALKAT JA PALKITSEMINEN	7
HALLITUSPALKKIOT.....	7
HENKILÖSTÖN KANNUSTUSPALKKIOT	7
YHTIÖN TOIMINNAN KUVAUS.....	8
YHTIÖN RAHOITUSTOIMINTA.....	8
SIJOITUSPÄÄTÖSTEN VALMISTELU, ETENEMINEN JA PÄÄTÖKSENTEKO	10
SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	11
LÄHIPIIRITOIMET	12
TALOUDELLINEN RAPORTOINTI.....	12
SISÄINEN TARKASTUS	13
ULKOINEN TARKASTUS	13
VIESTINTÄ JA AVOIMUUS.....	14
ILMASTORAHASTON AVOIMUUS- JA JULKISUUSKÄYTÄNNÖT.....	14
OSALLISTAVA JA ENNAKOIVA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ	15
VIITTEET.....	16

JOHDANTO

Valtion kehitysyhtiö Vake Oy muuttui 21.12.2020 yhtiöjärjestyksen muutoksella Ilmastorahasto Oy:ksi. Ilmastorahasto Oy, ruotsiksi Klimatfonden Ab ja englanniksi The Finnish Climate Fund, on valtion omistama erityistehtäväyhtiö, jonka toiminta keskittyy ilmastonmuutoksen torjumiseen, teollisuuden vähähiilisyiden vauhdittamiseen ja digitalisaation edistämiseen.

Ilmastorahasto Oy:n (myöhemmin Ilmastorahasto tai yhtiö) selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on tehty soveltuvien osin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 1.1.2020 voimaantulleeseen hallinnointikoodin suositusten mukaisesti¹. Selvityksen merkittävänä lähteenä toimii omistajan yhtiölle antama toimiohje, sillä se määrittää useita hallinnointikoodin mukaisia osia yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Lisäksi selvityksessä kuvataan keskeisimpiä yhtiön sisäisiä toimintoja, prosesseja sekä vastuita.

TOIMINTAA OHJAAVAT LAIT JA SÄÄNNÖKSET

Ilmastorahaston toimintaa ohjaavat osakeyhtiölaki (624/2006), arvopaperimarkkinalaki (746/2012) sekä laki valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta (1368/2007). Näiden lisäksi yhtiötä ohjaavat valtion omistajapolitiikkaa koskeva periaatepäätös sekä mahdollinen myöhemmin voimaan tuleva erityistehtäväyhtiölaki.

Voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi yhtiön toimintaa ohjaavat soveltuvien osin myös kansalliset ja kansainväliset sopimusvelvoitteet, valtiontukea koskevat kansalliset ja eurooppalaiset säädökset sekä valtion asettamat elinkeino- ja omistajapolitiittiset tavoitteet.

OMISTUS JA OMISTAJAPOLITIikka

Ilmastorahasto Oy on valtion sataprosenttisesti omistama erityistehtäväyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Yhtiön omistajaohjauksesta vastaa työ- ja elinkeinoministeriö.

Valtio noudattaa omistajaohjauksessaan osakeyhtiölain mukaista tehtävien ja vastuiden jakoa yhtiön toimielinten ja omistajan välillä. Osakkeenomistajalla, yhtiön hallituksella ja toimivalla johdolla on kullakin omat osakeyhtiölakiin ja yhtiöjärjestykseen perustuvat tehtävänsä, vastuunsa ja oikeutensa. Lisäksi yhtiön ja sen toimielinten toimintaan sovelletaan hyvää hallintotapaa (corporate governance) perustuen kulloinkin voimassa oleviin hyvän hallintotavan suosituksiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö käsittelee ja ratkaisee asiat, jotka koskevat valtion edustajien määräämistä yhtiökokoukseen, valtiolle osakkeenomistajana kuuluvien oikeuksien käyttämisestä sekä yhtiön muuta omistajaohjausta pois lukien Nesteen osakkeisiin liittyvät kaikki asiat, jotka kuuluvat valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolle.

Ilmastorahastolla on hallinnointisopimus omistamistaan Nesteen osakkeista valtioneuvoston kanslian kanssa. Neste Oyj:hin liittyvä omistajaohjauksellinen toimivalta on kokonaisuudessaan valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolla. Nesteen omistusosuuden mahdollisista muutoksista päätetään valtioneuvostossa valtioneuvoston kanslian esittelystä. Valtioneuvoston kanslia käyttää valtion ja Ilmastorahaston puolesta kaikkia Nesteen osakkeenomistajille kuuluvia oikeuksia, kuten osallistuu Ilmastorahaston puolesta Nesteen yhtiökokouksiin ja käyttää siellä valtion ja Ilmastorahaston puolesta yhteistä äänivaltaa. Kaikki Nestettä ja Nesteen osakkeita koskevat omistajan päätökset ja valtuutukset, yhtiötä koskeva tiedonvaihto ja kommunikointi sekä kaikki muut omistajaohjaukseen liittyvät tehtävät ovat valtioneuvoston kanslian vastuulla ja ne valmistellaan ja esitellään ratkaistavaksi valtioneuvoston kansliasta.

ILMASTORAHASTON HALLINTO

Ilmastorahaston hallinnosta vastaavat yhtiökokous, hallitus, sijoitusneuvosto ja toimitusjohtaja. Yhtiöllä on johtoryhmä, jonka tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa. Yhtiön johdon velvollisuutena on edistää yhtiön etua osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti.

YHTIÖKOKOUS

Ilmastorahaston yhtiökokous voi päättää laissa ja yhtiöjärjestyksessä yhtiökokouksen tehtäviksi määritellyistä asioista.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kesäkuun loppuun mennessä. Yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan, mahdollisen varapuheenjohtajan ja muut hallituksen jäsenet, nimitetään tilintarkastajat, vahvistaa tilinpäätöksen, päättää hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkioista sekä myöntää vastuuvapauden yhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.3.2022.

HALLITUS

Yhtiön hallituksen tehtävänä on osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä

toimintaa ohjaavien lakien ja säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa yhtiön strategisesta kehittämisestä, riskienhallinnan periaatteista sekä liiketoiminnan ohjaamisesta ja valvonnasta.

Ilmastorahaston hallitus tekee kaikki yhtiön sijoituspäätökset. Päätökset Ilmastorahaston tekemistä sijoituksista ja hankkeisiin osallistumisista tuodaan talouspoliittisen ministerivaliokunnan puolettavaksi, kun ne ovat yli 20 miljoonaa euroa. Esittelijänä talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa toimii työ- ja elinkeinoministeriö. Ilmastorahaston hallitus valmistelee päätökset työ- ja elinkeinoministeriölle. Ilmastorahaston hallituksen tekemät 5–20 milj. euron sijoitukset ja hankkeet tuodaan tiedoksi talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle kaksi kertaa vuodessa. Talouspoliittiseen ministerivaliokuntaan puolettavaksi tuotavien hankkeiden ja sijoitusten euromääräistä rajaa tarkastellaan Ilmastorahaston ensimmäisen toimintavuoden jälkeen.

Ilmastorahastolla on hallitus, johon kuuluu vähintään kolme ja enintään seitsemän jäsentä. Ilmastorahaston hallituksen jäseniksi valitaan henkilöitä näiden asiantuntemuksen perusteella valtioneuvoston asettamien tasa-arvotavoitteiden mukaisesti. Yhtiö pitää arvossaan monimuotoisuutta hallitustyöskentelyssä. Hallitukseen valittavien henkilöiden asiantuntemuksen tulee olla monipuolista. Hallituksen jäsenten tausta voi olla liike-elämästä, yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta, julkishallinnosta tai tutkimusmaailmasta. Hallituksen jäsenet eivät edusta yhtiössä heitä jäseneksi ehdottaneita tahoja.

Yhtiön hallituksen nimittää työ- ja elinkeinoministeriö Ilmastorahaston yhtiökokouksessa, joka myös päättää hallituspalkkioista. Hallituksen toimikausi on seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Ilmastorahaston hallituksen jäsenet 21.12.2020 alkaen:

Nimi	Rooli	Syntymävuosi	Koulutus	Päätoimi
Perttu Puro	puheenjohtaja	1971	OTK, VTM	toimitusjohtaja
Petri Peltonen	varapuheenjohtaja	1962	TkL	alivaltiosihteeri
Mirva Antila	jäsen	1961	KTM	toimitusjohtaja
Kari Häme-koski	jäsen	1961	DI	Senior Programme Manager
Mammu Kaario	jäsen	1963	MBA	hallitusammatilainen
Juho Korpi	jäsen	1976	HM	kehittämisjohtaja
Erja Turunen	jäsen	1969	TkT	johtaja

Hallituksen jäsenet ovat toimiessaan hallituksessa riippumattomia päätöksiensä ja ajavat hallituksessa vain Ilmistorahaston etua.

Hallitus kokoontuu noin kerran kuukaudessa, tarvittaessa useammin. Vuoden 2021 aikana yhtiön hallitus kokoontui yhteensä 14 kertaa.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Ilmistorahaston hallitus voi päättää valiokuntien perustamisesta.

Tarkastusvaliokunta

Hallituksen jäsenistä koostuvan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on ensisijaisesti avustaa yhtiön hallitusta Ilmistorahaston tilintarkastuksen ja muun taloudellisen raportoinnin, taloudellisen tilanteen (mukaan lukien kassanhallinta ja sijoitus-salkku), sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen valmistelussa Tarkastusvaliokunnalle laaditaan työjärjestys ja vuotuinen kokoussuunnitelma. Hallitus valitsee keskuudestaan tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan ja jäsenet vuodeksi kerrallaan.

Hallituksella on ollut tarkastusvaliokunta edellisen kerran vuonna 2020 ensimmäisen vuosineljänneksen ajan. Vuonna 2021 hallituksella ei ollut tarkastusvaliokuntaa, mutta hallitus on päättänyt valiokunnan perustamisesta maaliskuussa 2022.

SIJOITUSNEUVOSTO

Poikkihallinnollisen näkökulman varmistamiseksi Ilmistorahastolla on sijoitusneuvosto. Sijoitusneuvoston tehtävänä on muodostaa näkymä valtioneuvoston yhteisistä strategisista tavoitteista Ilmistorahaston toimintaan. Tämä osaltaan varmistaa, että Ilmistorahaston toiminta on yhteensopivaa keskeisten hallinnonalojen tavoitteiden kanssa ja huomioi toimintaympäristössä tapahtuvan kehityksen. Tarkoituksena on parantaa Ilmistorahaston toiminnan vaikuttavuutta toimeenpanna horisontaalisia tavoitteita ilmastonmuutoksen torjumiseen, digitalisaation edistämiseen ja teollisuuden vähähiilisyysvauhdittamiseen.

Sijoitusneuvosto antaa kirjallisen arvion vuosittain TEM:lle siitä, miten Ilmistorahaston tulisi kehittää toimintaansa tavoitteidensa saavuttamiseksi. TEM ottaa huomioon arvion osana omistajaohjausprosessia. Sijoitusneuvoston ensimmäinen vuosiarvio valmistui marraskuussa 2021 ja se on saatavilla Ilmistorahaston kotisivuilta ².

Sijoitusneuvoston kokouksissa käsitellään ensisijaisesti yhtiön sijoitustoimintaan ja sen yleiseen toimintaympäristöön liittyviä ajankohtaisia teemoja. Sijoitusneuvosto ei käsittele eikä osallistu yksittäisten sijoitus- tai rahoituspäätösten tekoon. Yhtiön toimintaa ja sen tuloksia esitellään kokouksissa.

Työ- ja elinkeinoministeriön nimittämässä sijoitusneuvostossa ovat Ilmastorahaston alkuvaiheessa edustettuna TEM:n lisäksi VNK, VM, YM ja LVM. Neuvoston kokoonpanon mahdollista laajennustarvetta esimerkiksi tutkimusmaailmaan arvioidaan Ilmastorahaston ensimmäisen toimintavuoden jälkeen. Sijoitusneuvoston puheenjohtajuus on kiertävä. Sijoitusneuvoston jäsenille ei makseta palkkioita.

Sijoitusneuvoston puheenjohtaja kutsuu sijoitusneuvoston kokoukset koolle. Kokouksia järjestetään vuosittain vähintään 2–4 kertaa. Kutsu kokoukseen lähetetään sen jäsenille sähköpostilla tai muulla vastaavalla tavalla vähintään yhtä viikkoa ennen kokouspäivää. Sijoitusneuvosto hyväksyy itselleen työjärjestyksen.

Sijoitusneuvoston jäseninä toimikaudella 2020–2022 toimivat:

Ministeriö	Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Työ- ja elinkeinoministeriö	osastopäällikkö Ilona Lundström	teollisuusneuvos Sampsa Nissinen
Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto	finanssineuvos Maija Strandberg	finanssineuvos Petri Vihervuori
Valtiovarainministeriö	erityisasiantuntija Ilari Varjus	budjettineuvos Johanna von Knorring
Ympäristöministeriö	kansliapäällikkö Juhani Damski	ylivohtaja Leena Ylä-Mononen
Liikenne- ja viestintäministeriö	hallitusneuvos Sanna Ruuskanen, syksystä 2021 alkaen osastopäällikkö Juhapekka Ristola	erityisasiantuntija Atro Andersson, syksystä 2021 alkaen erityisasiantuntija Mikko Jääskeläinen

TOIMITUSJOHTAJA JA JOHTORYHMÄ

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan, joka vastaa yhtiön operatiivisen toiminnan johtamisesta hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja myös raportoi yhtiön toiminnasta säännöllisesti hallitukselle.

Toimitusjohtajaa avustavat osakeyhtiölain mukaisten tehtävien hoidossa yhtiön johtoryhmän jäsenet.

Johtoryhmän jäseninä toimivat:

Paula Laine, toimitusjohtaja, s. 1976 DI
Toni Mikkonen, sijoitusjohtaja, s. 1982 KTM
Saara Mattero, viestintäjohtaja, s.1984 VTM
Pia Erkinheimo, asiakkuusjohtaja, s.1969 KM
Sanna Ruuskanen, talous- ja hallintojohtaja, s. 1979 OTM

PALKAT JA PALKITSEMINEN

Ilmastorahaston palkitsemispolitiikkaa ohjaavat valtioneuvoston omistajapolitiittisen periaatepäätöksen⁹ (8.4.2020) palkitsemisperiaatteet: kohtuullisuus, läpinäkyvyys, tuloshakuisuus, kannustavuus sekä vastuullisuus.

Yhtiön johdon palkitsemisesta ja henkilöstön palkitsemisen periaatteista päättää yhtiön hallitus.

HALLITUSPALKKIOT

Ilmastorahaston yhtiökokouksessa 30.3.2021 vahvistetut hallituksen jäsenten palkkiot ovat: hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 1 800 euron, varapuheenjohtajalle 1 000 euron ja hallituksen jäsenille 800 euron kuukausipalkkio.

Lisäksi hallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan hallituksen (ja sen mahdollisesti asettamien valiokuntien) kokouksista kokouspalkkiona 600 €/kokous.

Hallitus voi myös perustaa valiokuntia, joiden kokouksista maksetaan kokouspalkkioita.

HENKILÖSTÖN KANNUSTUSPALKKIOT

Hallitus voi harkintansa mukaan tehdä muutoksia kannustinjärjestelmään tai sen maksatusperiaatteisiin, huomioiden kuitenkin kaikissa tilanteissa omistajapolitiittisen periaatepäätöksen linjaukset. Kannustinjärjestelmä pitää sisällään yhtiötasoisien mekanismien, jolla kannustinpalkkiota ei makseta lainkaan, mikäli yhtiön kokonaistilanne ei anna edellytyksiä kannustimen maksulle. Ilmastorahastolla ei ole toistaiseksi käytössään kannustinpalkkausta.

YHTIÖN TOIMINNAN KUVAUS

Ilmatorahaston tehtävänä on hiilijalanjäljen vähentäminen ja hiilikädenjäljen vahvistaminen – eli ilmastoa lämmittävien kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja ilmastohyötyjen eli päästövähennyspotentiaalin lisääminen – uusia ilmasto- ja digiratkaisuja edistämällä.

Rahaston tavoitteena on kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen lisäksi luonnonvarojen käytön tehostaminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Ilmatorahasto voi rahoittaa myös yhteiskunnallisia hyötyjä tuottavia digitalisaatiohankkeita edellyttäen, että ne ovat ympäristövaikutuksiltaan vähintään neutraaleja. Valitussa strategiassa Ilmatorahaston toiminta digitalisatiossa rajataan käynnistymisvaiheessa koskemaan digitaalisten ilmatoratkaisujen kaupallista skaalausta sekä päästövähennyksiä mahdollistavia digitaalisia alustoja.

Ohjeellisesti yhtiön rahoitettavista kohteista noin 65 % pitää liittyä ilmastonmuutokseen ja noin 35 % digitalisaatioon siten, että sijoitustoiminnan pääpaino on ilmastomuutoksen torjumisessa ja teollisuuden vähähiilisyden vauhdittamisessa.

Yhtiön toimintaa ohjaavat omistajan yhtiölle antama toimiohje⁴, sekä siihen perustuva yhtiön hallituksen hyväksymä strategia⁵. Ilmatorahastolle vahvistetaan vuosittain toimintasuunnitelma ja budjetti. Lisäksi tavoitteiden saavuttamisen ja tehokkaan toiminnan tueksi on laadittu esimerkiksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä Code of Conduct -ohjeistukset.

YHTIÖN RAHOITUSTOIMINTA

Ilmatorahaston rahoitustoiminnan raamit on kuvattu yhtiön toimiohjeessa ja rahoituskriteerit toimiohjeen liitteenä. Yhtiön hallitus tekee tarkemmat strategiset linjaukset rahoitustoiminnan toteuttamisesta toimiohjeen puitteissa. Hallitus voi tehdä myös muutoksia rahoituskriteereihin.

Ilmatorahasto osallistuu merkittävän kokoluokan ilmasto- ja digi-investointeihin, joissa yhtiön rahoitusosuus mahdollistaa hankkeen toteutumisen ylipäättään, tai laajemmassa mittakaavassa tai aiemmin kuin muun rahoituksen turvin. Mikäli Ilmatorahaston osallistumisesta investointiin ei ole osoitettavissa tällaista selkeää lisäarvoa, yhtiö ei sijoita kohteeseen.

Ilmatorahaston ensisijaisina sijoituskohteina ovat teollisen mittaluokan skaalaukset, joissa on kyse esimerkiksi uuden teknologian demonstraatiovaiheen hankkeista. Rahoitettavat kohteet voivat olla yksityisten ja julkisten toimijoiden

hankkeita. Ilmastorahasto voi olla myös mukana erilaisissa datan hyödyntämistä tehostavissa julkisissa alustoissa, yksityisen ja julkisen sektorin yhteisprojekteissa sekä perustaa tai olla sijoittajana rahastoissa.

Käynnistymisvaiheessa Ilmastorahaston toiminta keskittyy kahteen rahoituskategoriaan:

- 1) Ilmastoratkaisujen kaupallisiin skaalauksiin, sekä
- 2) Päästövähennyksiä mahdollistaviin alustoihin

Toiminnan käynnistyessä Ilmastorahaston rahoitusosuuden koko on 2–20 MEUR kaupallisen skaalauksen rahoituskategoriassa ja 1–10 MEUR mahdollistavien alustojen rahoituskategoriassa, ja ensisijainen rahoitusinstrumentti on markkinaehtoinen pääomalaina. Ilmastorahastolla on mahdollisuus tehdä poikkeustapauksissa myös suuria, jopa yli 50 miljoonan euron investointeja, mutta ne eivät ole yhtiön ensisijaista toimintaa.

Ilmastorahaston toiminnan käynnistyessä yhtiö toimii pääosin pääomallainojen sekä erityissijoitusrahastojen ja muiden erityisrahoitusinstrumenttien kautta. Ilmastorahasto voi toimia myös muunlaisten oman ja vieraan pääoman ehtoista rahoituksen sekä välirahoituksen instrumentein. Suoria avustuksia yhtiö ei myönnä toimintansa käynnistymisvaiheessa.

Toimiohjeensa mukaisesti Ilmastorahasto voi valtiontukea koskevien säännösten ja määräysten puitteissa ottaa sijoitustoiminnassaan suurempaa riskiä tai tyytyä pienempään tuottoon kuin yksityiset sijoittajat. Valtiontueksi laskettavia instrumentteja ei kuitenkaan ole toiminnan käynnistymisvaiheessa käytössä. Yhtiö kerää ymmärrystä valtiontukiohjelman mahdollisesta tarpeesta käynnistymisvaiheessa saatujen kokemusten pohjalta.

Ilmastorahaston rahoituskriteerien tehtävänä on varmistaa, että yhtiön rahoituspäätökset toteuttavat omistajan asettamia tavoitteita toiminnalle. Ilmastorahasto ei pyri maksimoimaan oman toimintansa tuottoa, vaan toteuttamaan yhteiskunnalliset tehtävänsä mahdollisimman tehokkaasti ja maksimoimaan yhteiskunnallisen tuloksen. Yhtiön tekemien sijoitusten ja rahoituksen kohteiden toiminnan tulee pitkällä aikavälillä olla kokonaisuutena arvioiden itsekannattavia.

Ilmastorahaston rahoituskriteeristö on kolmiportainen ja koostuu taloudellisista ja muista kynnysarvoista, läpileikkaavista vaikutustavoitteista kuten päästövähennyspotentiaalista, sekä rahoituskohdekohtaisista tarkemmista vaikutustavoitteista. Kynnysarvojen tulee toteutua jokaisen sijoituksen osalta. Kynnysarvojen toteutuessa kohteiden lopullinen vertailu ja valinta tehdään vaikutustavoitteiden perusteella.

SIJOITUSPÄÄTÖSTEN VALMISTELU, ETENEMINEN JA PÄÄTÖKSENTEKO

Sijoitusprosessi on yhtiön ydinprosessi ja Ilmistorahaston rahoituspäätökset perustuvat aina huolelliseen taloudellisten ja ympäristövaikutusten arviointiin.

Rahoitusprosessin alkuosassa korostuu asiakkuustyö esimerkiksi hankevirran generoimiseksi sekä potentiaalisten rahoituskohteiden asiakaspalvelu. Hankevirran hallinnointi sekä analysointi tuottaa kokonaiskuvaa mahdollisten rahoituskohteiden joukosta ja tunnistaa Ilmistorahaston rahoituskriteerien valossa lupaavia ja kulloinkin ajoitukseltaan sopivia rahoituskohteita tarkempaan analyysiin.

Sijoitusanalyysi kattaa yksittäisten rahoituskohteiden analyysin, päätöksenteon valmistelun sekä rahoituksen aikaisen hallinnoinnin ja seurannan kohteen koko elinkaaren ajan. Rahoituskohteita analysoidaan kaikissa päätöksentekovaiheissa vasten Ilmistorahaston rahoituskriteereitä. Toimiohjeen mukaisesti rahoituskriteerien kynnysehtojen tulee toteutua jokaisen sijoituksen osalta. Kynnysehtojen toteutuessa kohteiden lopullinen vertailu ja valinta tehdään vaikutustavoitteiden perusteella.

Yhtiön johto käsittelee investointitoiminnan yleiskuvaa ja uusia rahoitusehdotuksia viikoittain. Ilmistorahaston hallitus käsittelee jokaista toteutuvaa rahoituspäätöstä prosessin vähintään kolmessa eri vaiheessa ja päättää mm. due diligence -työn aloittamisesta ja kustannuksista, rahoitusneuvottelujen raameista sekä rahoituksen lopullisesta toimeenpanosta. Tämän lisäksi yhtiön hallitus saa säännöllisen päivityksen yhtiön dealflow-kokonaisuudesta.

Varsinainen sijoitusprosessi nojaa perusteelliseen due diligence-työhön. Ensimmäisessä due diligence-vaiheessa Ilmistorahaston sijoitustiimillä on toteutusvastuu liiketoimintasuunnitelman analyysistä ja kohteen vaikuttavuuden arvioinnista vasten omistajan antamaa rahoituskriteeristöä.

Due diligence -työn toinen vaihe muodostuu tyypillisesti useasta erillisestä due diligence -työkokonaisuudesta sekä rahoitusneuvotteluista. Painotukset ja analyysitarve vaihtelevat merkittävästi rahoituskohdekohtaisesti ja sisältävät mm. teknistuotannollisia, taloudellisia, juridisia, vero- ja ESG-analyysijä sekä arvioitujen vaikutusten validointia. Ilmistorahaston rahoituskohteiden syvälinen arviointi suhteessa rahoituskriteereihin vaatii erityisosaamista, jota yhtiö hankkii myös ulkopuolisilta neuvonantajilta rahoituskohdekohtaisten tarpeiden mukaisesti.

Toimeenpanon jälkeen Ilmistorahaston rahoituskohteita seurataan ja mitataan säännöllisesti, jotta voidaan varmistaa yhtiön rahoituksen tuottavan omistajan sille

asettamaa vaikuttavuustavoitetta niin kohteen suorien kuin välillisten tavoitteiden saavuttamisen osalta.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Ilmatorahaston sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yhtiön sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus, toimintaa ohjaavan sääntelyn, ohjeiden ja periaatteiden noudattaminen sekä yhtiön raportoinnin ja muun informaation luotettavuus. Sisäinen valvonta on osa Ilmatorahaston hallinto- ja johtamisjärjestelmää ja se tukee yhtiön tavoitteiden saavuttamista ja tulosten laatua.

Riskienhallinta on keskeinen osa Ilmatorahaston sisäistä valvontaa. Riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa yhtiön oikea-aikainen riskien tunnistaminen, ennakointi, havainnoiminen, seuranta sekä riskien todennäköisyyden ja vaikutuksen pienentäminen. Tavoitteena on tasapaino yhtiön strategian mukaisen tuloksellisen toiminnan sekä onnistuneen riskienhallinnan välillä.

Ilmatorahaston hallitus on vahvistanut yhtiölle erillisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen, jossa määritellään yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä kuvataan niiden tavoitteet, periaatteet ja vastuutahot. Muita sisäisen valvonnan ohjeistuksia ovat muun muassa yhtiön Code of Conduct-ohjeistus, esteellisyysohje ja toimintamallit, tietoturvaohjeistus sekä henkilöstön kuluohjeistus.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on koko organisaation asia. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteuttavat Ilmatorahaston hallitus, toimitusjohtaja ja muu johto sekä henkilöstö.

Yhtiön hallituksen tehtävänä on osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä toimintaa ohjaavien lakien ja säädösten mukaisesti. Erityisesti talouteen liittyvä kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukainen järjestäminen kuuluu hallituksen vastuulle. Ilmatorahaston hallitus tekee myös kaikki yhtiön sijoituspäätökset ja vastaa yhtiön strategisten tavoitteiden ja riskinottohalukkuuden yhteensovittamisesta. Hallitus hyväksyy Ilmatorahaston sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja periaatteet.

Toimitusjohtaja ja toimiva johto vastaavat sisäisen valvonnan toimeenpanosta ja toimivuudesta sekä siitä, että työtehtävät on eriytetty Ilmatorahastossa asianmukaisesti. Toimitusjohtaja ja toimiva johto vastaavat myös riskienhallinnan toteuttamisesta yhtiössä. Jokainen Ilmatorahaston henkilöstön jäsen vastaa omassa päivittäisessä toiminnassaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapojen noudattamisesta.

LÄHIPIIRITOIMET

Ilmastorahasto noudattaa lähipiiritoimintaan liittyvää lainsäädäntöä ja huolehtii, että sen vaatimuksia seurannalle, arvioinnille, päätöksenteolle ja tiedottamiselle noudatetaan.

Yhtiö pitää lähipiirirekisteriä hallituksen ja johdon mahdollisista sidonnaisuuksista varmistaakseen toimintansa sitoutumattomuuden ja esteettömän päätöksenteon. Rekisterin ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain kokonaisuudessaan sekä aina henkilöstömuutosten yhteydessä tai rekisteröidyn ilmoittaessa muutoksista.

Ilmastorahasto ei lähtökohtaisesti tee liiketoimintaa lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden eli yhtiön johdon ja johdon lähipiirin kanssa. Sikäli jos lähipiiritoimia tehdään, niistä raportoidaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Yhtiön ja valtio-omistajan väliset epätavalliset toimenpiteet päätetään yhtiön hallituksen tai yhtiökouksen toimesta huolellisen ja esteettömän valmistelun pohjalta.

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Ilmastorahaston taloudellisesta raportoinnista hallitukselle sekä omistajalle vastaa toimitusjohtaja ja käytännössä talousprosessien valvontaa, raportteja sekä kehittämistä hoitaa yhtiön talouspäällikkö.

Yhtiön talousprosessit ja -raportointi hoidetaan suomalaisia tilinpäätösstandardeja noudattaen sekä kansallisten säädösten ja määräysten mukaisesti. Ilmastorahasto kehittää säännöllisesti taloushallinnon prosessejaan ja valvontaa, ja sillä on käytössään ohjeistukset ja prosessikuvaukset yhtiön talouden huolellisen hoidon varmistamiseksi. Lisäksi yhtiölle on asetettu omistajan toimesta säännölliset raportointivelvollisuudet.

Osana Ilmastorahaston taloudellista seuranta yhtiö raportoi neljännesvuositain toiminnastaan työ- ja elinkeinoministeriölle ja valtioneuvoston kanslialle. Lisäksi Ilmastorahasto raportoi sijoitusneuvoston kautta ympäristöministeriölle, liikenne- ja viestintäministeriölle ja valtiovarainministeriölle.

Raportoinnin osia ovat mm:

- yhtiön markkinakatsaus
- yhtiökohtainen tuloslaskelma- ja taseinformaatio
- tehdyt sijoitukset ja toiminnan vaikuttavuus, ml. ilmastovaikutukset, mittarien toteuma
- omistusten kehitys
- myyntitulo- ja myyntivoittokertymä

- yhtiökohtaiset kommentit ja tulevaisuusarvio
- muu erikseen sovittavat asiat

Muiden valtio-omisteisten yhtiöiden tapaan yhtiö toimittaa taloudellisen neljännesvuosiraportin valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolle sen ohjeistukseen perustuen.

Työ- ja elinkeinoministeriö raportoi Ilmastorahaston toiminnasta vuosittain talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle, ja merkittävistä tapahtumista raportoidaan lisäksi erikseen. Raportoinnin tehtävänä on tavanomaisen taloudellisen perustiedon lisäksi tuottaa valiokunnalle informaatiota, jonka avulla voidaan tarkastella asetettujen strategisten ehtojen noudattamista ja tavoitteiden toteutumista.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisellä tarkastuksella tarkoitetaan Ilmastorahaston organisaation, prosessien ja toiminnan riippumatonta ja objektiivista arviointia. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tuottaa riippumatonta tietoa ja suosituksia yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle, ja tukea siten yhtiön johtoa toiminnan kehittämisessä ja tavoitteiden saavuttamisessa. Sisäinen tarkastus arvioi muun muassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja sitä, että toiminta on säädösten mukaista.

Ilmastorahastossa sisäinen tarkastus on ulkoistettu palveluntuottajalle. Yhtiön sisäisestä tarkastuksesta on maaliskuusta 2022 alkaen vastannut toistaiseksi BDO Oy.

ULKOINEN TARKASTUS

Ilmastorahaston tilikausi on kalenterivuosi ja yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla tilintarkastuslain mukainen KHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiö julkaisee tilinpäätöksen vuosikertomuksen yhteydessä suomeksi. Tilintarkastus kattaa kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tarkastuksen.

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö PriceWaterHouseCoopers, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Merja Lindh.

VIESTINTÄ JA AVOIMUUS

ILMASTORAHASTON AVOIMUUS- JA JULKISUUSKÄYTÄNNÖT

Ilmastorahaston viestintä on suunnitelmallista ja ennakoivaa, perustuen avoimuuteen ja oma-aloitteisuuteen. Talousviestinnän keskeisiä elementtejä ovat oikea-aikaisuus, saatavuus ja läpinäkyvyys.

Ilmastorahasto viestii asioistaan aktiivisesti, ymmärrettävästi ja erilaiset kohde-ryhmät huomioon ottaen. Yhtiö haluaa antaa oikeat ja riittävät tiedot toiminnastaan sidosryhmille, medialle ja kansalaisille varmistaen samalla asiakkaidensa yksityisyyden ja liikesalaisuuksien suojan.

Yhtiö julkaisee säännöllisesti tietoa toiminnastaan sekä rahoituksestaan ja raportoi omistajalleen sille asetettujen velvoitteiden mukaisesti. Ilmastorahasto julkistaa kaikki omistajan omistajapolitiisessa periaatepäätöksessään täysin omistamiltaan yhtiöiltä edellyttämät tiedot.

Yhtiön julkisia ohjeistuksia ja asiakirjoja ovat:

- Voimassa oleva toimiohje liitteineen,
- Ilmastorahaston strategia,
- Code of Conduct-ohjeistus,
- tietosuojaselosteet,
- osakeyhtiölain mukaiset tilinpäätöstiedot,
- yhtiön toimintakertomus,
- yhteiskuntavastuuraportti,
- selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä,
- omistajalle ja sijoitusneuvostolle annettu vuosiraportti yhtiölle asetettujen strategisten ehtojen noudattamisesta sekä tavoitteiden toteutumisesta, sekä
- omistajalle ja sijoitusneuvostolle annettu taloudellinen neljännesvuosiraportti, sisältäen muun muassa yhtiön markkinakatsauksen ja tulevaisuusarvion, tuloslaskelma- ja taseinformaation, tehdyt sijoitukset ja vaikuttavuuden mittarien toteumat sekä omistusten kehityksen.

Lisäksi yhtiö voi julkistaa toimintaansa liittyviä tekemiään tai teettämiään selvityksiä, tutkimuksia, raportteja tai lausuntoja.

Rahoituskohteidensa osalta yhtiö valmistelee viestinnän kunkin investoinnin ympärillä yhdessä asiakkaan kanssa. Pääsääntöisesti jokaisesta yhtiön tekemästä sijoituksesta tiedotetaan

- rahoituksen saaja,
- investointikohde,

- Ilmastorahaston rahoitusosuuden suuruus, sekä
- yhteenveto rahoituksella tavoiteltavista vaikutuksista.

Rahoitushakemukset, investointien valmisteluaineistot, sopimukset kolmansien osapuolten kanssa tai sisäiset dokumentit eivät ole julkaistavia tietoja asiakkaiden luottamuksen sekä sisarorganisaatioiden kanssa yhdenmukaisten käytäntöjen säilyttämisen vuoksi.

Nykymuodossaan julkisuuslakia ei sovelleta yhtiön toimintaan. Esimerkiksi lainsäädäntömuutokset voivat vaikuttaa julkisuuslain soveltuvuuteen jatkossa⁶. Toistaiseksi Ilmastorahaston avoimuus- ja julkisuuskäytänteistä linjataan tässä dokumentissa.

OSALLISTAVA JA ENNAKOIVA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Osallistava ja aktiivinen sidosryhmätyö on tärkeä elementti sekä Ilmastorahaston vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden kehittämiseksi että laadukkaiden investointiainhioiden hankkimiseksi. Asiakkaiden ja sidosryhmien tarpeiden ja näkemysten ymmärtäminen on tärkeää yhtiön yleisen sekä rahoitustoiminnan kehittämiseksi. Ilmastorahaston sidosryhmätyötä tehdään monikanavaisesti esimerkiksi tapahtumien, kyselyiden ja haastattelujen kautta.

Ilmastorahaston yhteistyöverkoston kuuluvat erityisesti potentiaaliset rahoitusasiakkaat, muut TEM-konsernin toimijat, yksityiset rahoittajat, ministeriöt ja virastot, ympäristö- ja digitalisaatiojärjestöt sekä elinkeinoelämän ja tutkimuskentän toimijat.

VIITTEET

¹Arvopaperimarkkinayhdistyksen ohjeistus

² Sijoitusneuvoston arviointi Ilmastorahastosta 2021

<https://www.ilmastorahasto.fi/wp-content/uploads/Arviointimuistio-2.11.2021.pdf>

³Valtion omistajapolitiittinen periaatepäätös 8.4.2020

<https://valtioneuvosto.fi/-/10616/ministeri-tytti-tuppurainen-kriisissa-tarvitaan-aktiivista-omistajuutta-hallitus-hyvakysi-valtioon-omistajapolitiikan-periaatepaatoksen>

⁴Ilmastorahaston toimiohje <https://tem.fi/documents/1410877/16402203/Ilmastorahaston+toimiohje.pdf/f096a072-db4e-c5f6-8133-dc4ab978d285/Ilmastorahaston+toimiohje.pdf?t=1608555709715>

⁵Ilmastorahaston strategia

<https://www.ilmastorahasto.fi/wp-content/uploads/Ilmastorahasto-strategia-syksy-2021-v2.pdf>

⁶Lausuntopyyntö julkisuuslain soveltamisalan laajentamista koskevasta selvityksestä

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/ParticipationNonJsShowReport?proposalId=610770fc-d28a-45bd-a9c1-8cd9ed674407>

Ilmastorahasto Oy:n yhtiöjärjestys